Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (šestého senátu)

1. července 2021 *

„Řízení o předběžné otázce – Justiční spolupráce v občanských věcech – Nařízení (EU) č. 650/2012 – Evropské dědické osvědčení – Platnost ověřené kopie osvědčení neobsahující dobu platnosti – Článek 65 odst. 1 – Článek 69 – Účinky osvědčení ve vztahu k osobám v něm uvedeným, které nepožádaly o jeho vydání – Článek 70 odst. 3 – Datum, které je třeba vzít v úvahu při posuzování platnosti kopie – Důkazní účinky kopie“

Ve věci C-301/20,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím Oberster Gerichtshof (Nejvyšší soud, Rakousko) ze dne 27. května 2020, došlým Soudnímu dvoru dne 7. července 2020, v řízení

EU,

HC

proti

Vorarlberger Landes- und Hypothekenbank AG,

za přítomnosti:

Dědictví po VJ,

SOUDNÍ DVŮR (šestý senát),

ve složení L. Bay Larsen, předseda senátu, C. Toader (zpravodajka) a N. Jääskinen, soudci,

generální advokát: M. Campos Sánchez-Bordona,

vedoucí soudní kanceláře: A. Calot Escobar,

s přihlédnutím k písemné části řízení,

s ohledem na vyjádření předložená:

– za rakouskou vládu J. Schmoll a E. Samoilovou, jakož i A. Poschem, jako zmocněnci,

* Jednací jazyk: němčina.

– za německou vládu J. Möllerem, M. Hellmannem a U. Bartlem, jako zmocněnci,

– za španělskou vládu M. J. Ruiz Sánchez, jako zmocněnkyní,

– za maďarskou vládu M. Z. Fehérem a K. Szíjjártó, jako zmocněnci,

– za Evropskou komisi M. Wilderspinem a M. Heller, jako zmocněnci,

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 29. dubna 2021,

vydává tento

Rozsudek

1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu článku 63, čl. 65 odst. 1, článku 69 a čl. 70 odst. 3 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 650/2012 ze dne 4. července 2012 o příslušnosti, rozhodném právu, uznávání a výkonu rozhodnutí a přijímání a výkonu veřejných listin v dědických věcech a o vytvoření evropského dědického osvědčení (Úř. věst. 2012, L 201, s. 107, a oprava Úř. věst. 2013, L 60, s. 140).

2 Tato žádost byla předložena v rámci sporu mezi UE a HC, synem a dcerou zesnulého VJ, který měl své poslední obvyklé bydliště ve Španělsku, a Vorarlberger Landes- und Hypothekenbank AG, bankou se sídlem v Rakousku, ve věci žádosti o vrácení peněžní částky a cenných papírů složených touto bankou do soudní úschovy.

Právní rámec

3 Body 7, 67, 71 a 72 odůvodnění nařízení č. 650/2012 uvádí:

„(7) Je třeba usnadnit řádné fungování vnitřního trhu odstraněním překážek volného pohybu osobám, které se v současnosti potýkají s obtížemi při uplatňování svých práv v souvislosti s dědictvím, jež má přeshraniční dopady. V evropském prostoru práva musí být občanům umožněno předem uspořádat své dědictví. Práva dědiců a odkazovníků, dalších osob zůstaviteli blízkých a věřitelů zůstavitele musí být účinným způsobem zaručena.

[…]

(67) Rychlé, usnadněné a účinné vypořádání dědictví s přeshraničními dopady v Unii vyžaduje, aby dědicové, odkazovníci, vykonavatelé dědictví či správci pozůstalosti měli možnost snadno prokázat své postavení nebo práva a pravomoci v jiném členském státě, například v členském státě, kde se nachází majetek, který je předmětem dědictví. To by jim mělo toto nařízení umožnit ustanovením o vytvoření jednotného osvědčení, evropského dědického osvědčení (dále jen ‚osvědčení‘), jež se bude vydávat pro použití v jiném členském státě. […]

(71) Osvědčení by ve všech členských státech mělo vyvolávat stejné účinky. Osvědčení by samo o sobě nemělo být vykonatelným titulem, ale mělo by mít důkazní účinky, a mělo by se předpokládat, že pravdivě dokládá prvky [skutečnosti], které byly stanoveny podle práva rozhodného pro dědění nebo podle jiného práva rozhodného pro konkrétní prvky [otázky], jako je věcná platnost pořízení pro případ smrti. […] Jakékoli osobě, která učiní platbu nebo

předá majetek z pozůstalosti osobě uvedené v osvědčení jako osobě oprávněné obdržet tuto platbu nebo majetek jakožto dědic či závětní dědic, by měla být zaručena odpovídající ochrana, pokud jednala v dobré víře a spoléhala se při tom na pravdivost informací potvrzených v osvědčení. Stejná ochrana by měla být zaručena jakékoli osobě, která, spoléhajíc se na pravdivost informací potvrzených v osvědčení, koupí či obdrží majetek z pozůstalosti od osoby uvedené v osvědčení jako osoba oprávněná s tímto majetkem nakládat. Tato ochrana by měla být zaručena v případě, že jsou předloženy dosud platné ověřené kopie osvědčení. […]

(72) Příslušný orgán by měl osvědčení vydávat na žádost. Originál osvědčení by měl zůstat u vydávajícího orgánu, který by měl vydat jednu nebo více ověřených kopií osvědčení žadateli a jakékoli jiné osobě, která prokáže oprávněný zájem. […]“

4 Článek 62 uvedeného nařízení, nadepsaný „Vytvoření evropského dědického osvědčení“, zní:

„1. Toto nařízení zavádí evropské dědické osvědčení (dále jen ‚osvědčení‘), které se vydá za účelem použití v jiném členském státě a vyvolá účinky uvedené v článku 69.

2. Použití osvědčení není povinné.

3. Osvědčení nenahrazuje vnitrostátní dokumenty používané v členských státech pro obdobné účely. Osvědčení, které již bylo vydáno za účelem použití v jiném členském státě, nicméně vyvolává účinky uvedené v článku 69 i v členském státě, jehož orgány je vydaly v souladu s touto kapitolou.“

5 Článek 63 uvedeného nařízení, nadepsaný „Účel osvědčení“, stanoví:

1. Účelem osvědčení je jeho využití dědici, odkazovníky majícími přímá práva k dědictví a vykonavateli závětí nebo správci pozůstalosti, kteří v jiném členském státě potřebují prokázat svůj status nebo vykonávat buď svá práva jako dědicové či odkazovníci, nebo své pravomoci jako vykonavatelé závětí či správci pozůstalosti.

2. Osvědčení může být zejména použito k prokázání jednoho nebo více z těchto prvků [jedné nebo více z těchto skutečností]:

a) statusu nebo práv jednotlivých dědiců, popřípadě jednotlivých odkazovníků uvedených v osvědčení a jejich příslušných podílů na pozůstalosti;

[…]“

6 Článek 65 téhož nařízení, nadepsaný „Žádost o osvědčení“, stanoví:

„1. Osvědčení se vydává na žádost kterékoli osoby uvedené v čl. 63 odst. 1 (dále jen ‚žadatel‘).

[…]

3. Žádost musí obsahovat níže uvedené informace, pokud má žadatel takové informace k dispozici a jsou pro vydávající orgán nezbytné k tomu, aby mohl osvědčit prvky [skutečnosti] požadované žadatelem, přičemž, aniž je dotčen čl. 66 odst. 2, se spolu s žádostí předkládají veškeré relevantní dokumenty, a to v originále nebo kopii, jež splňují podmínky nezbytné pro ověření pravosti:

[…]

e) údaje o dalších případných oprávněných osobách na základě pořízení pro případ smrti nebo ze zákona: příjmení, jméno (či jména) nebo název organizace, případné identifikační číslo a adresa;

[…]“

7 Článek 68 nařízení č. 650/2012, nadepsaný „Obsah osvědčení“, zní:

„Osvědčení obsahuje následující informace v míře požadované pro účel, za nímž je vydáváno:

[…]

g) údaje o oprávněných osobách: příjmení (případně rodné příjmení), jméno (či jména) a případné identifikační číslo;

[…]“

8 Článek 69 tohoto nařízení, nadepsaný „Účinky osvědčení“, stanoví:

„1. Osvědčení vyvolává účinky ve všech členských státech, aniž by se vyžadoval jakýkoli zvláštní postup.

2. Předpokládá se, že osvědčení pravdivě dokládá prvky [skutečnosti], které byly stanoveny podle práva rozhodného pro dědění nebo podle jiného práva rozhodného pro konkrétní prvky [otázky]. Předpokládá se, že osoba uvedená v osvědčení jako dědic, odkazovník, vykonavatel závěti nebo správce pozůstalosti je v postavení uvedeném v osvědčení nebo disponuje tam uvedenými právy či pravomocemi, přičemž uvedená práva nebo pravomoci nejsou předmětem jiných podmínek nebo omezení, než stanoví samotné osvědčení.

3. U každé osoby, která na základě informací osvědčených v osvědčení vyplatí či předá majetek osobě uvedené v osvědčení jako osob[a] oprávněn[á] k přijetí platby či majetku, se má za to, že uzavřela transakci s osobou oprávněnou k přijetí platby či majetku, ledaže jí bylo známo, že obsah osvědčení neodpovídá skutečnosti, nebo o tomto rozporu se skutečností nevěděla z důvodu hrubé nedbalosti.

4. Pokud určitá osoba uvedená v osvědčení jako osoba, jež smí nakládat s majetkem z pozůstalosti, s tímto majetkem nakládá ve prospěch jiné osoby, má se za to, že tato jiná osoba uzavřela transakci s osobou oprávněnou nakládat s dotčeným majetkem, pokud jednala na základě informací osvědčených v osvědčení, ledaže jí bylo známo, že obsah osvědčení neodpovídá skutečnosti, nebo o tomto rozporu se skutečností nevěděla z důvodu hrubé nedbalosti.

5. Osvědčení představuje platný dokument k zápisu majetku z pozůstalosti do příslušného rejstříku členského státu, aniž je dotčen čl. 1 odst. 2 písm. k) a l).“

9 Článek 70 uvedeného nařízení, nadepsaný „Ověřené kopie osvědčení“, stanoví:

„1. Vydávající orgán si ponechá originál osvědčení a vydá jednu nebo více ověřených kopií žadateli a jakékoli osobě, která prokáže oprávněný zájem.

2. Vydávající orgán vede pro účely čl. 71 odst. 3 a čl. 73 odst. 2 seznam osob, jimž byly vydány ověřené kopie podle odstavce 1.

3. Vydané ověřené kopie jsou platné po omezenou dobu šesti měsíců, což se uvede v ověřené kopii vyznačením doby platnosti. Ve výjimečných a náležitě zdůvodněných případech může vydávající orgán odchylně rozhodnout o prodloužení doby platnosti. Jakmile toto období uplyne, musí každá osoba disponující ověřenou kopií k tomu, aby mohla osvědčení použít pro účely uvedené v článku 63, požádat o prodloužení doby platnosti ověřené kopie nebo požádat vydávající orgán o novou ověřenou kopii.“

10 Článek 71 téhož nařízení, nadepsaný „Oprava, změna nebo stažení osvědčení“, v odstavci 3 uvádí:

„Vydávající orgán všechny osoby, jimž byly podle čl. 70 odst. 1 vydány ověřené kopie osvědčení, neprodleně uvědomí o jakékoli opravě, změně nebo stažení tohoto osvědčení.“

Spor v původním řízení a předběžné otázky

11 Vorarlberger Landes- und Hypothekenbank složila peníze a cenné papíry do soudní úschovy poté, co HC a UE, jakož i jejich otec VJ podali žádost o vrácení tohoto majetku, přičemž se dovolávali existence konkurenčních nároků, jejichž opodstatněnost byla sporná.

12 VJ, který si zřídil své poslední obvyklé bydliště ve Španělsku, zemřel dne 5. května 2017. Po tomto úmrtí proběhlo dědické řízení před španělským notářem v souladu se španělským právem.

13 HC a UE požádali o vydání předmětu v úschově a předložili u Bezirksgericht Bregenz (okresní soud v Bregenzu, Rakousko) ověřenou kopii evropského dědického osvědčení vydanou zmíněným španělským notářem na žádost HC, k prokázání jejich postavení dědiců po VJ, v souladu s článkem 62 a následujících nařízení č. 650/2012. Tato kopie v podobě „formuláře V“ (dále jen „formulář V“), jak stanoví prováděcí nařízení Komise (EU) č. 1329/2014 ze dne 9. prosince 2014, kterým se stanoví formuláře uvedené v nařízení č. 650/2012 (Úř. věst. 2014, L 359, s. 30; oprava Úř. věst. 2018, L 276, s. 19), obsahuje údaj „bez časového omezení“ v rubrice „platnost do“. UE je v uvedeném osvědčení uveden vedle jména jeho sestry jako příjemce poloviny předmětného dědictví.

14 Bezirksgericht Bregenz (okresní soud v Bregenzi) žádost žalobců zamítl. Landesgericht Feldkirch (zemský soud ve Feldkirchu, Rakousko) zamítl odvolání podané proti rozhodnutí vydanému v prvním stupni. Měl zaprvé za to, že pouze osoba, která požádala o vydání evropského dědického osvědčení, je s to prokázat svá práva předložením tohoto osvědčení, zadruhé, že vydání kopie takovéhoto osvědčení bez omezení doby platnosti je v rozporu s požadavkem stanovit dobu platnosti omezenou na šest měsíců pro zpracování této kopie, a zatřetí, že tato kopie musela být platná ke dni, kdy soud prvního stupně vydal své rozhodnutí.

15 Proti rozhodnutí vydanému Landesgericht Feldkirch (zemský soud ve Feldkirchu) byl podán opravný prostředek „Revision“ k předkládajícímu soudu, Oberster Gerichtshof (Nejvyšší soud, Rakousko). Předkládající soud uvádí, že v souladu s rakouským právem vyžaduje uvolnění majetku v soudní úschově společnou písemnou žádost všech stran („protistrany“), dokud nebylo vydáno pravomocné soudní rozhodnutí. Předkládající soud si tedy za účelem vydání svého rozhodnutí klade otázku, zda by mohla být kopie evropského dědického osvědčení použita k prokázání práv dědiců.

16 Oberster Gerichtshof (Nejvyšší soud) vyjadřuje zejména pochybnosti zaprvé o platnosti ověřené kopie, která neobsahuje dobu platnosti. Podotýká, že tento případ není nařízením č. 650/2012 upraven a k této problematice neexistuje žádná judikatura Soudního dvora. Předkládající soud zmiňuje jednak možnost, že by tento dokument nevyvolával z důvodu této vady účinky, a jednak skutečnost, že by údaj „bez časového omezení“ mohl znamenat prodloužení doby platnosti, kdyby mohl být považován za „výjimečný případ“ ve smyslu čl. 70 odst. 3 tohoto nařízení. Znění tohoto ustanovení by však mohlo být rovněž vykládáno v tom smyslu, že doba platnosti tohoto dokumentu je omezena na šest měsíců, a v takovém případě si předkládající soud klade otázku, od jakého data má být tato doba počítána.

17 Uvedený soud si zadruhé klade otázku, zda vzhledem k tomu, že nařízení č. 650/2012 neupravuje případ, kdy o vydání evropského dědického osvědčení žádá pouze jeden z dědiců, se účinek tohoto osvědčení vztahuje pouze na „žadatele“, nebo též na všechny osoby, které jsou v něm zmíněny.

18 Zatřetí si předkládající soud klade otázku ohledně případných důsledků uplynutí doby platnosti kopie evropského dědického osvědčení. V tomto ohledu poukazuje na existenci rozdílů mezi jednotlivými názory prezentovanými v odborné literatuře v dané oblasti a mezi judikaturou rakouských soudů a judikaturou německých soudů ohledně otázky, zda postačuje, aby byla tato kopie platná ke dni podání žádosti u orgánu, jemuž byla věc předložena, nebo zda uvedená kopie musí být stále platná v době vydání rozhodnutí.

19 Za těchto podmínek se Oberster Gerichtshof (Nejvyšší soud) rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:

„1) Musí být čl. 70 odst. 3 nařízení č. 650/2012 vykládán v tom smyslu, že kopie osvědčení vydaná v rozporu s tímto ustanovením bez vyznačení doby platnosti na dobu neurčitou:

– je neomezeně platná a účinná, nebo

– je platná pouze po dobu šesti měsíců od data vydání ověřené kopie, nebo

– je platná pouze po dobu šesti měsíců od jiného data, nebo

– je neplatná a není vhodná pro použití pro účely článku 63 nařízení č. 650/2012?

2) Musí být čl. 65 odst. 1 nařízení č. 650/2012 ve spojení s jeho čl. 69 odst. 3 vykládán v tom smyslu, že osvědčení vyvolává účinky ve vztahu ke všem osobám, které jsou v osvědčení jmenovitě uvedeny jako dědic, odkazovník, vykonavatel závěti nebo správce pozůstalosti, a tudíž že tyto osoby mohou podle článku 63 nařízení č. 650/2012 použít uvedené osvědčení, i když o jeho vydání samy nepožádaly?

3) Musí být článek 69 nařízení č. 650/2012 ve spojení s jeho čl. 70 odst. 3 vykládán v tom smyslu, že musí být uznán legitimizující účinek kopie dědického osvědčení, jestliže uvedená kopie byla při jejím prvním předložení ještě platná, avšak doba její platnosti uplynula před požadovaným rozhodnutím orgánu, nebo toto ustanovení nebrání vnitrostátní právní úpravě, která požaduje, aby osvědčení bylo platné také v okamžiku vydání rozhodnutí?“

K předběžným otázkám

K první a třetí otázce

20 Podstatou první a třetí otázky předkládajícího soudu, které je třeba zkoumat společně, je to, zda musí být čl. 70 odst. 3 nařízení č. 650/2012 vykládán v tom smyslu, že ověřená kopie evropského dědického osvědčení, která obsahuje údaj „bez časového omezení“, je platná a její účinky ve smyslu článku 69 tohoto nařízení musí být uznány bez časového omezení, pokud byla tato kopie platná při jejím prvotním předložení.

21 Na úvod je třeba podotknout, že se doba stanovená v čl. 70 odst. 3 nařízení č. 650/2012 nedotýká doby platnosti evropského dědického osvědčení, ale pouze doby platnosti ověřených kopií tohoto osvědčení. Kromě toho, jak vyplývá z odstavce 1 uvedeného článku 70, vykládaného s ohledem na bod 72 odůvodnění tohoto nařízení, si evropské dědické osvědčení musí ponechat vydávající orgán, který vydává jeho kopie.

22 Ze znění čl. 70 odst. 3 nařízení č. 650/2012 vyplývá, že ověřené kopie tohoto osvědčení jsou platné po omezenou dobu šesti měsíců, což se uvede v ověřené kopii vyznačením doby platnosti. Ve výjimečných a náležitě zdůvodněných případech může vydávající orgán prodloužit dobu platnosti. Jakmile toto období šesti měsíců uplyne, musí každá osoba disponující ověřenou kopií evropského dědického osvědčení k tomu, aby mohla toto osvědčení použít pro účely uvedené v článku 63, požádat o prodloužení doby platnosti této kopie nebo požádat vydávající orgán o novou ověřenou kopii.

23 Omezení doby platnosti kopií bylo totiž stanoveno z toho důvodu, že evropské dědické osvědčení vyvolává účinky ve všech členských státech a že se předpokládá, že pravdivě dokládá skutečnosti, které byly stanoveny podle práva rozhodného pro dědění nebo podle jiného práva rozhodného pro konkrétní otázky, jakož i postavení a práva osob označených jako dědicové, odkazovníci, vykonavatelé závětí či správci pozůstalosti v souladu s čl. 69 odst. 1 a 2 tohoto nařízení.

24 V tomto ohledu je třeba podotknout, že jak v podstatě uvedl generální advokát v bodě 41 stanoviska, šestiměsíční lhůta stanovená v čl. 70 odst. 3 nařízení č. 650/2012 umožňuje zajistit soulad mezi obsahem ověřené kopie evropského dědického osvědčení a skutečným dědictvím, a zejména pravidelně ověřovat, zda toto osvědčení nebylo opraveno staženo či pozměněno podle článku 71 tohoto nařízení nebo zda jeho účinky nebyly pozastaveny podle článku 73 uvedeného nařízení.

25 Z toho vyplývá, že platnost takové ověřené kopie je až na výjimečné případy omezena na šest měsíců.

26 Vyvstává však otázka, zda v případě, že vydávající orgán na formuláři V výslovně uvedl, že tato kopie má neomezenou dobu platnosti, musí být uvedená kopie považována za platnou po dobu šesti měsíců, nebo zda tato neexistence doby platnosti brání použití uvedené kopie ve smyslu článku 63 uvedeného nařízení.

27 V tomto ohledu je třeba podotknout, že cíl nařízení č. 650/2012, který vyplývá z bodu 7 jeho odůvodnění a jímž je usnadnění řádného fungování vnitřního trhu odstraněním překážek volného pohybu osobám, které se potýkají s obtížemi při uplatňování svých práv v souvislosti s dědictvím, jež má přeshraniční dopady, by byl ohrožen, kdyby dědicové nebo jiné osoby s oprávněným zájmem nemohli z důvodu formální vady v ověřené kopii evropského dědického osvědčení, která jim byla vydána, prokázat svá práva, ale museli by si vyžádat novou kopii tohoto osvědčení, což by vedlo k prodloužení lhůt a ke zvýšení případných výdajů.

28 Obsahuje-li ověřená kopie evropského dědického osvědčení údaj „bez časového omezení“, musí tedy být tato kopie považována za platnou po dobu šesti měsíců.

29 Pokud jde o počátek běhu doby platnosti této kopie, je třeba podotknout, že vydávající orgán musí na formuláři V po uvedení data platnosti ověřené kopie uvést datum jejího vydání. Výpočet doby platnosti tak musí být proveden od tohoto data, které zaručuje předvídatelnost a právní jistotu vyžadované v souvislosti s užíváním uvedené kopie.

30 Pokud jde o otázky, jež si předkládající soud klade ohledně data, k němuž musí být ověřená kopie evropského dědického osvědčení platná, aby mohla vyvolávat účinky ve smyslu článku 69 nařízení č. 650/2012, a zejména ohledně uplynutí doby platnosti této kopie během řízení, je třeba podotknout, že žádné ustanovení tohoto nařízení přímo tuto otázku nezodpovídá.

31 Avšak jak obecně uvedl generální advokát zejména v bodě 49 stanoviska, účinky této kopie musí být ve všech členských státech stejné, takže její platnost se musí řídit nařízením č. 650/2012.

32 Z bodu 71 odůvodnění nařízení č. 650/2012 totiž vyplývá, že evropské dědické osvědčení musí ve všech členských státech vyvolávat stejné účinky a ochrana by měla být zaručena osobám, které se spoléhají na pravdivost informací potvrzených v tomto osvědčení, v případě, že jsou předloženy dosud platné ověřené kopie osvědčení. To zajišťuje zejména ochranu třetích osob, které učiní platbu nebo předají majetek z pozůstalosti osobě uvedené v osvědčení jako osoba oprávněná obdržet tuto platbu nebo majetek jakožto dědic.

33 Kdyby však byla platnost ověřené kopie evropského dědického osvědčení vyžadována ke dni vydání požadovaného rozhodnutí orgánem, u něhož je tato kopie předkládána, nebo též během soudního řízení, které se jí týká, a nikoli ke dni podání žádosti, hrozilo by, že takovýto požadavek zasáhne do práv dědiců a jiných právních nástupců zůstavitele, kteří by si z důvodu, že nemají žádný vliv na délku řízení vedoucího k vydání tohoto rozhodnutí, museli případně vícekrát vyžádat a předložit takovouto kopii.

34 Jak uvedl generální advokát v bodech 58 a 59 stanoviska, tento výklad by vedl k dalším průtahům, krokům a dalšímu úsilí jak pro osoby zúčastněné na dědictví, tak pro orgány pověřené dědickými záležitostmi, a byl by v rozporu s cílem sledovaným nařízením č. 650/2012, kterým je – jak bylo připomenuto v bodě 27 tohoto rozsudku – rychlé, usnadněné a účinné vypořádání dědictví s přeshraničními dopady, jakož i práv osob zúčastněných na dědictví, jak vyplývá z bodů 7 a 67 odůvodnění tohoto nařízení.

35 Kromě toho čl. 71 odst. 3 nařízení č. 650/2012 upřesňuje, že vydávající orgán všechny osoby, jimž byly vydány ověřené kopie osvědčení, jejichž seznam vede podle čl. 70 odst. 2 tohoto nařízení, neprodleně uvědomí o jakékoli opravě, změně nebo stažení evropského dědického osvědčení, aby se v souladu s bodem 72 odůvodnění uvedeného nařízení zamezilo neoprávněnému využití těchto kopií a omezilo se riziko, že ověřená kopie, jejíž doba platnosti uplynula v okamžiku vydání požadovaného rozhodnutí, nebude odpovídat obsahu evropského dědického osvědčení.

36 V tomto ohledu je třeba podotknout, že jak uvedl generální advokát v bodě 70 stanoviska, pokud orgán, jemuž byla předložena ověřená kopie evropského dědického osvědčení, disponuje poznatky odůvodňujícími důvodné pochybnosti o stavu tohoto osvědčení, může výjimečně požádat o předložení nové kopie nebo kopie, jejíž doba platnosti byla prodloužena.

37 S ohledem na všechny výše uvedené úvahy je na první a třetí otázku třeba odpovědět tak, že čl. 70 odst. 3 nařízení č. 650/2012 musí být vykládán v tom smyslu, že ověřená kopie evropského dědického osvědčení, která obsahuje údaj „bez časového omezení“, je platná po dobu šesti měsíců ode dne jejího vydání a vyvolává účinky ve smyslu článku 69 tohoto nařízení, pokud byla platná při jejím prvotním předložení příslušnému orgánu.

K druhé otázce

38 Podstatou druhé otázky předkládajícího soudu je to, zda musí být čl. 65 odst. 1 nařízení č. 650/2012 ve spojení s čl. 69 odst. 3 tohoto nařízení vykládán v tom smyslu, že evropské dědické osvědčení vyvolává účinky ve vztahu ke všem osobám, které jsou v něm jmenovitě uvedeny jako dědicové, odkazovníci, vykonavatelé závětí či správci pozůstalosti, i když tyto osoby samy nepožádaly o vydání tohoto osvědčení.

39 Článek 63 odst. 1 a odst. 2 písm. a) uvedeného nařízení, týkající se účelu evropského dědického osvědčení, obsahuje výčet osob, které mohou toto osvědčení využít, a sice dědicové, odkazovníci mající přímá práva k dědictví a vykonavatelé závětí nebo správci pozůstalosti, k prokázání v jiném členském státě zejména jejich statusu nebo dědických práv (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 1. března 2018, Mahnkopf, C-558/16, EU:C:2018:138, bod 36 a citovaná judikatura).

40 Podle čl. 65 odst. 1 nařízení č. 650/2012 je evropské dědické osvědčení vydáno na žádost každé osoby uvedené v čl. 63 odst. 1 tohoto nařízení. Článek 65 odst. 3 písm. e) uvedeného nařízení upřesňuje, že žádost o evropské dědické osvědčení obsahuje zejména údaje o jiných případných oprávněných osobách na základě pořízení pro případ smrti nebo ze zákona, než je žadatel. Tyto údaje musí být podle čl. 68 písm. g) tohoto nařízení uvedeny v tomto osvědčení.

41 Článek 69 odst. 3 nařízení č. 650/2012 stanoví, že k výplatě či předání majetku může dojít na základě informací osvědčených v evropském dědickém osvědčení ve prospěch osoby uvedené v osvědčení jako dědic, odkazovník, vykonavatel závěti nebo správce pozůstalosti, jako osoby oprávněné k přijetí platby či majetku. Účinky evropského dědického osvědčení se tak ve vztahu k nim mohou projevit, aniž toto ustanovení upřesňuje, zda musí mít postavení žadatele.

42 Kromě toho, bez ohledu na postavení žadatele podle čl. 70 odst. 1 tohoto nařízení vydá vydávající orgán, který si ponechá originál osvědčení, jednu nebo více ověřených kopií žadateli a jakékoli osobě, která prokáže oprávněný zájem. Z toho vyplývá, že by povinnost, aby osoba, která se dovolává ověřené kopie evropského dědického osvědčení, byla nezbytně osobou, která původně požádala o osvědčení, byla v rozporu se samotným zněním čl. 70 odst. 1 uvedeného nařízení.

43 Žádné z těchto ustanovení neukládá osobě, která používá ověřenou kopii evropského dědického osvědčení, povinnost mít postavení žadatele o toto osvědčení, aby mohla využít účinků uvedeného osvědčení.

44 Navíc jak podotkla Evropská komise v písemném vyjádření, kdyby každá zúčastněná osoba byla povinna požádat o evropské dědické osvědčení a jeho ověřenou kopii pro konkrétní dědictví, ačkoli již byly pro toto dědictví vydány osvědčení a kopie, vedlo by to ke zbytečným výdajům. Takováto povinnost by přitom byla v rozporu s cílem sledovaným nařízením č. 650/2012, který vyplývá z bodu 67 jeho odůvodnění a spočívá v rychlém, usnadněném a účinném vypořádání dědictví s přeshraničními dopady.

45 S ohledem na výše uvedené úvahy je na druhou otázku třeba odpovědět tak, že čl. 65 odst. 1 nařízení č. 650/2012 ve spojení s čl. 69 odst. 3 tohoto nařízení musí být vykládán v tom smyslu, že evropské dědické osvědčení vyvolává účinky ve vztahu ke všem osobám, které jsou v něm jmenovitě uvedeny, i když tyto osoby samy nepožádaly o vydání tohoto osvědčení.

K nákladům řízení

46 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (šestý senát) rozhodl takto:

1) **Článek 70 odst. 3 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 650/2012 ze dne 4. července 2012 o příslušnosti, rozhodném právu, uznávání a výkonu rozhodnutí a přijímání a výkonu veřejných listin v dědických věcech a o vytvoření evropského dědického osvědčení musí být vykládán v tom smyslu, že ověřená kopie evropského dědického osvědčení, která obsahuje údaj „bez časového omezení“, je platná po dobu šesti měsíců ode dne jejího vydání a vyvolává účinky ve smyslu článku 69 tohoto nařízení, pokud byla platná při jejím prvotním předložení příslušnému orgánu.**

2) **Článek 65 odst. 1 nařízení č. 650/2012 ve spojení s čl. 69 odst. 3 tohoto nařízení musí být vykládán v tom smyslu, že evropské dědické osvědčení vyvolává účinky ve vztahu ke všem osobám, které jsou v něm jmenovitě uvedeny, i když tyto osoby samy nepožádaly o vydání tohoto osvědčení.**

Podpisy